

Sygn. akt IV U 1326/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 23 lipca 2014 roku nr (...)

w sprawie A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 1326/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 9 grudnia 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 23.07.2014 r. na podstawie art. 103-105, 127 oraz 138-140, art. 141 ust. 1-3 oraz art. 142-144 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty (Dz. U. Nr 58, poz. 290 z późn. zm.) rozporządzenia WE 883/2004 z dnia z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.04.166.1) dokonał rozliczenia renty A. J. w związku z osiągniętym przychodem w roku 2013 i wyniósł on 62880,58zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego roku tj. 56941,30 zł. Osiągnięty przychód uzasadniał zawieszenie łącznej kwoty świadczenia za w/w rok na kwotę 14023,70 zł w tym: od 01.01.2013 r. do 28.02.2013 r. - o 1155,17 zł x 2 miesiące tj. 2310,34 zł, od 01.03.2013 r. do 31.12.2013 r. - o 1201,37 zł x 9 miesięcy tj. 10812,33 zł i od 01.12.2013 r. do 31.12.2013 r. o kwotę 901,03 zł x 1 miesiąc tj. 901,03 zł. Świadczenie w/w roku rozliczeniowym było wypłacone w pełnej wysokości. Po dokonaniu rozliczenia za w/w rok organ rentowy ustalił, że A. J. pobrał nienależne świadczenie w kwocie 14023,70 zł, które winien zwrócić w terminie jednego miesiąca od daty doręczenia decyzji.

A. J., reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł odwołanie od tej decyzji podnosząc, iż zaskarżona decyzja jest niezgodna z prawem ponieważ jego przychód w 2013 r. nie przekroczył wyższej kwoty granicznej co zamierza wykazać własnymi zeznaniami.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniósł o oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. J. ur. w dniu (...) r. od 21.11.2006 r. pobiera rentę z tytułu niezdolności do pracy na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS i Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004. Odwołujący był pouczony o ustawowym obowiązku zgłaszania osiągniętych przychodów w otrzymywanych decyzjach, które zawierają także pouczenia o zasadach zawieszania i zmniejszania świadczeń w związku z osiągnięciem przychodów oraz ich rozliczania.

Dowód: decyzja ZUS z dnia 21.11.2006 r. –k. 121 ar,

decyzja ZUS z dnia 02.09.2009 r. –k. 320 ar,

decyzja ZUS z dnia 14.12.2011 r. –k. 360 ar,

decyzja ZUS z dnia 16.01.2014 r. –k. 407 ar,

Roczna kwota przychodu w 2013 r. odwołującego wyniosła 12679,30 funtów brytyjskich, a po przeliczeniu powyższego przychodu na walutę polską wg. kursu obowiązującego na dzień 31.12.2013 r. tj. 4,9593100 zł obliczony przychód wyniósł 62880,58 zł.

Organ rentowy decyzją z dnia 23.07.2014 r. na podstawie art. 103-105, 127 oraz 138-140, art. 141 ust. 1-3 oraz art. 142-144 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 22 lipca 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad zawieszania lub zmniejszania emerytury i renty (Dz. U. Nr 58, poz. 290 z późn. zm.) rozporządzenia WE 883/2004 z dnia z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L.04.166.1) dokonał rozliczenia renty A. J. w związku z osiągniętym przychodem w roku 2013 i wyniósł on 62880,58zł i przekroczył wyższą kwotę graniczną ustaloną dla tego roku tj. 56941,30 zł. Osiągnięty przychód uzasadniał zawieszenie łącznej kwoty świadczenia za w/w rok na kwotę 14023,70 zł w tym: od 01.01.2013 r. do 28.02.2013 r. - o 1155,17 zł x 2 miesiące tj. 2310,34 zł, od 01.03.2013 r. do 31.12.2013 r. – o 1201,37 zł x 9 miesięcy tj. 10812,33 zł i od 01.12.2013 r. do 31.12.2013 r. o kwotę 901,03 zł x 1 miesiąc tj. 901,03 zł. Świadczenie w/w roku rozliczeniowym było wypłacone w pełnej wysokości. Po dokonaniu rozliczenia za w/w rok organ rentowy ustalił, że A. J. pobrał nienależne świadczenie w kwocie 14023,70 zł, które winien zwrócić w terminie jednego miesiąca od daty doręczenia decyzji.

Dowód: rozliczenie od brytyjskiego pracodawcy –k. 416 ar,

decyzja ZUS z dnia 23.07.2014 r. –k. 434 ar,

Ustalenia poczynione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. – poczynione w przedmiocie przychodu osiąganego przez odwołującego – legły u podstaw wydania obu zaskarżonych decyzji. Ustalając stan faktyczny sprawy Sąd oparł się na dokumentach zebranych w aktach organu rentowego, albowiem nie zostały one skutecznie podważone przez odwołującego, dlatego zostały w całości uznane za wiarygodne i prawdziwe. Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania w charakterze strony odwołującego z uwagi na jego niestawiennictwo, mimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy jego pełnomocnika.

Sąd rozważył co następuje:

Przedmiotem postępowania było ustalenie wysokości przychodu osiąganego przez A. J. w 2013 r. w Wielkiej Brytanii i tym samym przekroczenia kwoty granicznej ustalonej dla tego roku. W konsekwencji, po ustaleniu przez organ rentowy w jakiej wysokości świadczenie rentowe podlegało zawieszeniu, określił kwotę nienależnego świadczenia podlegającego zwrotowi. A. J. był pouczony o ustawowym obowiązku zgłaszania osiągniętych przychodów w otrzymywanych decyzjach, które zawierają także pouczenia o zasadach zawieszania i zmniejszania świadczeń w

związku z osiąganiem przychodów oraz ich rozliczania. W pkt. VI, VII i VIII pouczeń na odwołaniu decyzji o przyznaniu renty znajduje się informacja, iż prawo do renty ulega zawieszeniu w określonych warunkach między innymi w razie osiągnięcia przychodu z tytułu zatrudnienia.

W myśl art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162 poz. 1118 z późn. zm.) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

4. Nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem przychodów, o których mowa w art. 104 ust. 1, podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach - za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

6. Organ rentowy może odstąpić od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, zmniejszyć wysokość potrąceń, ustaloną zgodnie z art. 140 ust. 4 pkt 1, lub zawiesić dokonywanie tych potrąceń na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności.

Stosownie do treści art. 104 ust. 1 powołanej ustawy prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6. Zgodnie z ust. 2 i 3 powołanego przepisu za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust. 3, w tym także stosuje się to do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą.

4. Przepisy ust. 1, 1a i 2 stosuje się również do osób wyłączonych z obowiązku ubezpieczenia społecznego z tytułu ustalenia prawa do emerytury i renty lub wykonujących działalność niepodlegającą obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu z uwagi na podleganie temu obowiązkowi z innego tytułu.

5. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się do honorariów z tytułu działalności twórczej i artystycznej.

6. Za przychód, o którym mowa w ust. 1, uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy, i kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

7. Prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

8. W razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130%

tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998 r. w wysokości:

1) 24% kwoty bazowej obowiązującej przy ostatniej waloryzacji w 1998 r. - dla emerytury lub renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy;

2) 18% kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy;

3) 20,4% kwoty bazowej, o której mowa w pkt 1 - dla renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba.

9. Kwoty maksymalnych zmniejszeń, o których mowa w ust. 8, podlegają podwyższeniu, przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w kolejnych terminach waloryzacji.

10. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski":

1) w terminie do 14 dnia roboczego drugiego miesiąca każdego kwartału kalendarzowego - kwoty przychodu, o których mowa w ust. 7 i 8, z zaokrągleniem w górę do pełnych 10 groszy;

2) w terminie do 14 roboczego dnia listopada - kwoty graniczne przychodu dla mijającego roku kalendarzowego.

Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego zawartym w wyroku z dnia 13 września 2013 r.

I UK 76/13 zarobek emeryta z tytułu zatrudnienia w Niemczech stanowi przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą, który wpływa na zawieszenie lub zmniejszenie jego emerytury w Polsce (art. 104 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). (OSNP 2014/6/88). Sąd podziela w tym zakresie stanowisko Sądu Najwyższego a fakt, że odwołujący ma centrum życiowe i pracował w Wielkiej Brytanii, a nie w Niemczech nie stanowi istotnej różnicy. Zgodnie z zaświadczeniem o osiągniętym przychodzie w Wielkiej Brytanii A. J. osiągnął w 2013 r. przychód w wysokości 12679,30 funtów brytyjskich, a po przeliczeniu powyższego przychodu na walutę polską wg. kursu obowiązującego na dzień 31.12.2013 r. tj. 4,9593100 zł obliczony przychód wyniósł 62880,58 zł. Odwołujący w toku postępowania nie wykazał, aby kwota ta była wadliwa bądź niezgodna z rzeczywistym przychodem. W tej sytuacji należy uznać, że odwołujący nie wykazał zasadności odwołania zgodnie z zasadą ciężaru dowodu z art. 6 k.c.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę należy uznać że organ rentowy zaskarżoną decyzją słusznie ustalił A. J. wysokość przekroczenia dopuszczalnej kwoty przychodu w spornym okresie i w prawidłowej wysokości ustalił wysokość kwoty podlegającej zwrotowi z tytułu tego przekroczenia biorąc pod uwagę treść informacji o zagranicznych przychodach. Skoro tak, to Sąd oddalił odwołanie jako bezzasadne na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.